

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

Київ

**Про затвердження Змін до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних
та інвестиційних монет України, сувенірної
продукції**

Відповідно до статей 7, 15, 33–35, 42, 56 Закону України “Про Національний банк України” з метою нормативного врегулювання планування випуску та реалізації інвестиційних монет України, нумізматичної продукції Національного банку України, сувенірної продукції Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 30 травня 2012 року № 213, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 22 червня 2012 року за № 1044/21356 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту грошового обігу (Олег Прохода) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем його підписання.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 50

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і
реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної
продукції

1. У главі 1:

1) пункт 1.2 викласти в такій редакції:

“1.2. Терміни у цій Інструкції вживаються в такому значенні:

1) аукціон з продажу пам'ятних монет України та сувенірної продукції (далі – аукціон) – продаж пам'ятних монет України та сувенірної продукції, унаслідок якого їх власником стає той учасник (юридична чи фізична особа), який під час проведення торгів запропонував найвищу ціну;

2) дистриб'ютор Національного банку (далі – дистриб'ютор) – банк України, інша юридична особа, визначена Національним банком, які на підставі договорів з Національним банком реалізують від свого імені нумізматичну продукцію Національного банку та інвестиційні монети, забезпечують розроблення та реалізацію стратегії з розширення ринків їх збуту та просування;

3) інвестиційні монети України (далі – інвестиційні монети) – монети, вироблені з дорогоцінних металів з пробами для золота – 999,9, для срібла – 999,9, для платини – 999,5, які призначені для інвестування та накопичення;

4) категорія стану інвестиційних монет – характеристика зовнішнього стану та фізичних параметрів інвестиційних монет (додаток 1);

5) категорія якості карбування пам'ятних та інвестиційних монет – характеристика фізичного (зовнішнього) стану пам'ятних та інвестиційних монет (додаток 2);

6) нумізматична продукція Національного банку – пам'ятні монети України з дорогоцінних та недорогоцінних металів, пам'ятні банкноти, сувенірна продукція;

7) оптова ціна Національного банку (далі – оптова ціна) – ціна, за якою Національний банк реалізує нумізматичну продукцію дистриб'юторам партіями;

8) пам'ятні банкноти – банкноти національної валюти України, що вводяться в обіг для колекційних цілей обмеженими тиражами до визначних подій та ювілейних дат, пам'ятних подій історії та сучасності, заходів з охорони навколишнього природного середовища, інших подій суспільного життя, включаючи ті, святкування яких відзначається на державному рівні;

9) пам'ятні монети України (далі – пам'ятні монети) – монети із дорогоцінних або недорогоцінних металів, які виготовлені із застосуванням спеціальних технологій, що забезпечують підвищену якість монет, і випускаються в обіг Національним банком обмеженими тиражами з нагоди відзначення ювілейних дат, пам'ятних подій історії та сучасності, заходів з охорони навколишнього природного середовища, інших подій суспільного життя;

10) пошкоджена нумізматична продукція та інвестиційні монети, що виявлені в сховищах Національного банку – інвестиційні монети та нумізматична продукція, що в процесі зберігання в запасах готівки набули ознак пошкодження або виявився прихований дефект виробника;

11) пошкоджені інвестиційні монети, що придбані у фізичних осіб – інвестиційні монети, що мають ознаки пошкодження та не можуть використовуватись як засіб платежу для розрахунків за всіма видами готівкових операцій;

12) роздрібна ціна Національного банку (далі – роздрібна ціна) – ціна, відповідно до якої Національний банк реалізовує нумізматичну продукцію Національного банку в роздріб фізичним та юридичним особам;

13) спеціальний випуск – випуск обігових пам'ятних монет, що випускаються спеціальними тиражами (від одного млн шт.) до визначних подій та ювілейних дат, пам'ятних подій історії та сучасності, заходів з охорони навколишнього природного середовища, інших подій суспільного життя, включаючи святкування яких відзначається на державному рівні, та є законним платіжним засобом;

14) сувенірні банкноти – вироби, які виготовляються в паперовій формі, не є знаками грошової одиниці України, не мають визначеного номіналу, мають напис «не є платіжним засобом», можуть містити елементи захисту банкнот діючого номінального ряду та випускаються для колекційних цілей обмеженими тиражами до визначних подій та ювілейних дат, пам'ятних подій історії та сучасності;

15) сувенірна продукція Національного банку (далі – сувенірна продукція) – продукція, що передбачена планом випуску нумізматичної продукції та інвестиційних монет України, реалізується у складі наборів та/або за окремими найменуваннями;

16) супутня продукція – продукція, що виготовляється або закуповується Національним банком з метою комплектування нею інвестиційних монет, нумізматичної продукції (капсули, футляри, сувенірна упаковка);

17) типи монет – відповідні монети, які характеризуються однаковими ознаками – виду металу, діаметру (або іншими геометричними розмірами), вмісту металу в чистоті, категорії якості карбування, номінал;

18) тираж інвестиційних монет – кількість інвестиційних монет, яка карбується щороку без зміни дизайну монети відповідно до плану випуску нумізматичної продукції та інвестиційних монет;

19) тираж пам'ятних банкнот – обмежена кількість пам'ятних банкнот, яка виготовляється відповідно до плану випуску нумізматичної продукції та інвестиційних монет;

20) тираж пам'ятних монет – обмежена кількість пам'ятних монет, яка карбується відповідно до плану випуску нумізматичної продукції та інвестиційних монет;

21) ціна продажу Національного банку (далі – ціна продажу) – ціна, відповідно до якої Національним банком реалізуються інвестиційні монети.”.

2. Глави 2, 3 викласти в такій редакції:

“2. Порядок планування випуску інвестиційних монет та нумізматичної продукції

1. Національний банк розробляє річний план випуску нумізматичної продукції та інвестиційних монет на наступний рік (далі – план випуску) і затверджує його до 15 травня поточного року розпорядчим актом Національного банку.

2. Національний банк під час планування:

1) розглядає пропозиції міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, наукових і культурно-освітніх установ і закладів, об'єднань громадян, а також окремих громадян, якщо вони надійшли не пізніше, ніж за місяць до подання плану випуску для розгляду і затвердження Правлінням Національного банку, для можливого їх урахування;

2) визначає типи та тиражі інвестиційних монет на наступний рік для включення до плану випуску;

3) визначає види та тиражі сувенірної продукції.

3. Національний банк для розроблення плану випуску або концепцій їх серій може укладати в установленому законодавством порядку відповідні договори з

міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, установами, організаціями, окремими науковцями.

4. Національний банк, визначаючи тематику нумізматичної продукції, керується Указом Президента України від 02 грудня 1995 № 1116/95 “Про впорядкування відзначення пам’ятних дат і ювілеїв” (зі змінами).

5. Національний банк визначає кількісний склад, метал, масу дорогоцінного металу в чистоті, категорію якості карбування, діаметр і тираж інвестиційних монет, обігових пам’ятних монет та нумізматичної продукції під час планування випуску з урахуванням технологічних можливостей, можливостей їх реалізації на внутрішньому і зовнішньому ринках, економічної ефективності та фінансування.

6. Національний банк розробляє план випуску який містить розділи відповідно до додатка 3.

7. Банкотно-монетний двір після отримання затвердженого плану випуску та інформації, що надається Департаментом грошового обігу (далі – Департамент) не пізніше 1 травня, щодо оздоблення, типу пакувань та уточнених обсягів виготовлення:

1) до 1 червня складає та подає на погодження Департаменту та затвердження заступникові Голови Національного банку, який здійснює загальне керівництво та контролює діяльність самостійних підрозділів НБУ за вертикаллю підпорядкування «Платіжні системи та грошовий обіг » (далі - заступник Голови Національного банку):

план-графік основних етапів виготовлення та передавання пам’ятних, інвестиційних монет України (далі – план-графік), форма якого зазначена в додатку 4 до цієї Інструкції;

план-графік основних етапів виготовлення та передавання сувенірної продукції (далі – план-графік сувенірної продукції) за формою, наведеною в додатку 5 до цієї Інструкції.

2) не пізніше 1 липня проводить коригування плану закупівель товарів, робіт і послуг, пов’язаних із виготовленням нумізматичної продукції, на підставі проведених маркетингових досліджень ринку постачальників з визначенням очікуваної вартості цих закупівель для забезпечення виконання планів на I та II квартали з урахуванням перехідних залишків нумізматичної продукції;

3) не пізніше 1 грудня складає та узгоджує з Департаментом обсяги відвантаження нумізматичної продукції, обігових пам’ятних монет та інвестиційних монет на наступний рік (за видами продукції, у кількісному та вартісному виразі за кварталами), які використовуються під час складання проектів фінансового плану Банкотно-монетного двору на наступний рік та прогнозу доходів і витрат Національного банку на відповідний рік;

4) наприкінці року затверджує у заступника Голови Національного банку норми витрат заготованок для монет та сувенірної продукції на наступний календарний рік з урахуванням досягнутих рівнів використання заготованок у виробництві поточного року;

5) затверджує норми витрат на енергоносії, решту матеріалів крім вказаних в підпункті 4 пункту 7 глави 2 цієї Інструкції.

8. Банкотно-монетний двір визначає норми витрат заготованок на нові типи монет та сувенірну продукцію (з урахуванням видів їх оздоблення) та розраховує необхідну кількість банківських металів для виготовлення нумізматичної продукції та інвестиційних монет.

9. Національний банк вносить зміни в план випуску у зв'язку із:

1) виконанням відповідних указів Президента України, постанов Верховної Ради України, розпоряджень Кабінету Міністрів України;

2) пропозиціями центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо дат і подій, які відзначаються на загальнодержавному або міжнародному рівні;

3) виробничою необхідністю;

4) пропозиціями від фізичних та юридичних осіб, інших організацій, обґрунтованими необхідністю відзначення подій, що мають загальнодержавне значення, відображають національні традиції, досягнення у сфері обороноздатності держави, науки, техніки, культури, спорту;

5) зміною попиту на нумізматичну продукцію та/або інвестиційні монети.

10. Національний банк протягом календарного року може коригувати план випуску з метою:

1) уточнення, зміни назв, тиражів, номіналів (за наявності) нумізматичної продукції та/або інвестиційних монет;

2) зміни типів, технічних характеристик нумізматичної продукції та/або інвестиційних монет;

3) додавання або вилучення окремих найменувань нумізматичної продукції;

4) додавання або вилучення окремих типів інвестиційних монет в залежності від попиту на них на внутрішньому та зовнішньому ринках та забезпеченості банківськими металами для їх виготовлення.

Національний банк при додаванні/вилученні найменування нумізматичної продукції або виду інвестиційних монет, або збільшенні/зменшенні їх тиражу, пропорційно збільшує/зменшує кількість відповідного резерву в плані випуску.

11. Національний банк вносить зміни та доповнення до плану випуску поточного року не частіше ніж один раз у квартал протягом календарного року.

12. Національний банк, у разі внесення змін до плану випуску, здійснює коригування плану-графіку, плану-графіку сувенірної продукції та обсягів відвантаження нумізматичної продукції, обігових пам'ятних монет та інвестиційних монет за замовленнями Національного банку.

3. Порядок розроблення і затвердження ескізів інвестиційних монет та нумізматичної продукції

1. Національний банк для забезпечення виконання плану випуску, має право:

1) укладати договори про створення ескізів (дизайну) інвестиційних монет та нумізматичної продукції, оригінал-макетів сувенірного пакування:

з авторами, які відповідно до умов цих договорів подають Департаменту на конкурсній основі ескізи (дизайн) разом з авторським описом та листом;

з юридичними особами, що працюють в галузі створення дизайну;

2) організовувати відкриті конкурси на розроблення ескізів (дизайну) інвестиційних монет, нумізматичної і супутньої продукції серед творчих фахівців (художників, дизайнерів, скульпторів, графіків, інших митців), з метою їх залучення до створення нових концептів продукції за обраними напрямками, зокрема із застосуванням 3D-моделювання;

3) самостійно розробляти ескізи (дизайни) інвестиційних монет та нумізматичної продукції, оригінал-макети сувенірного пакування;

4) доопрацьовувати, переробляти ескізи (дизайни) інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції отримані від авторів за їх згоди оформленої згідно законодавства про авторське право.

2. Експертна рада з питань дизайну пам'ятних монет України (далі – Експертна рада), яка є дорадчим органом при Національному банку, розглядає ескізи (дизайн) інвестиційних монет та нумізматичної продукції не пізніше ніж за місяць до їх отримання Банкотно-монетним двором відповідно до плану-графіка, плану-графіка сувенірної продукції (крім нумізматичної продукції, унесеної до плану випуску протягом року).

3. Ескізи (дизайн) інвестиційних монет та нумізматичної продукції, рекомендовані Експертною радою, у разі потреби доопрацьовуються з урахуванням фахових зауважень і пропозицій та підлягають експертній оцінці.

Ескізи (дизайн) нумізматичної продукції, рекомендовані Експертною радою, розглядаються та затверджуються Конкурсною комісією з питань розроблення ескізів (дизайну) пам'ятних монет та сувенірної продукції (далі – Конкурсна комісія) та заступником Голови Національного банку, а ескізи

(дизайн) інвестиційних монет затверджуються рішенням Правління Національного банку.

Зміна року випуску інвестиційних монет не є зміною дизайну монети та не потребує нового затвердження ескізів (дизайну) інвестиційних монет.

4. Банкотно-монетний двір здійснює:

1) виготовлення інвестиційних монет та нумізматичної продукції відповідно до затверджених ескізів (дизайну);

2) перевірку ескізів (дизайну) на відповідність технічним умовам на виготовлення монет у частині наявності на ескізах (дизайнах) монет обов'язкових елементів;

3) постійне зберігання затверджених ескізів (дизайну).

5. Банкотно-монетний двір розробляє ескізи (дизайн) сувенірної продукції на підставі затвердженого Правлінням Національного банку плану випуску і в разі необхідності передає їх на затвердження Конкурсній комісії.

Затверджені ескізи сувенірної продукції передаються на Банкотно-монетний двір для виготовлення сувенірної продукції та на постійне зберігання.

6. Національний банк випускає пам'ятні банкноти, як у сувенірному пакуванні так і без нього, що включають у себе:

1) банкноти, що відрізняються від банкнот діючого номінального ряду за дизайном, розмірами та технічними характеристиками;

2) банкноти діючого номінального ряду з нанесенням додаткових елементів дизайну та/або захисту.

7. Банкотно-монетний двір після отримання затвердженого дизайну пам'ятних, сувенірних банкнот:

1) адаптує дизайн під технологічні вимоги виробництва;

2) визначає розміщення елементів захисту.”.

3. У главі 4 :

1) пункти 4.1,4.2 викласти в такій редакції:

“4.1. Банкотно-монетний двір відповідно до затверджених ескізів (дизайну) інвестиційних монет, обігових пам'ятних монет та нумізматичної продукції виготовляє їх гіпсові моделі та передає разом із супровідним листом на розгляд Департаменту в строки, визначені планом-графіком та планом-графіком сувенірної продукції.

4.2. Департамент здійснює розгляд представлених гіпсових моделей пам'ятних, обігових пам'ятних та інвестиційних монет, сувенірної продукції (далі – гіпсова модель монети) протягом п'яти днів за участю відповідальних працівників Департаменту, начальника технологічного відділу Монетного двору, скульпторів – виконавців цих гіпсових моделей.”;

2) абзац перший пункту 4.4 викласти в такій редакції:

“4.4. Протокол, у якому надається оцінка відповідності виготовленої гіпсової моделі монети затвердженням ескізам і технічним вимогам щодо пам'ятних та інвестиційних монет, технологічній та конструкторській документації для сувенірної продукції, оформляється за результатами розгляду гіпсових моделей монет.”;

3) пункт 4.5 викласти в такій редакції:

“4.5. Протокол складається в паперовій формі у двох примірниках, або у електронній формі, і засвідчується підписами:

1) від Національного банку України:
директора (заступника директора) Департаменту;
начальника (заступника начальника) Управління нумізматичної продукції та касових операцій;
начальника (заступника начальника) відділу організації виготовлення та маркетингу нумізматичної продукції;

2) від Банкотно-монетного двору:

директора (заступника директора) Монетного двору;
головного технолога – начальника технологічного відділу Монетного двору;
начальника відділу розроблення дизайну Монетного двору.
Протокол затверджується заступником Голови Національного банку.”;

4) в пункті 4.6 слово “Управлінні” замінити словом “Департаменті”;

5) в пункті 4.7 після слів “гіпсової моделі” доповнити словом “монети”;

6) в пункті 4.8 після слів “гіпсові моделі” доповнити словом “монети”;

7) пункт 4.9 виключити.

4. Глави 5, 6, 7 викласти в такій редакції:

“5. Порядок розгляду і затвердження зразків інвестиційних монет та нумізматичної продукції

1. Банкотно-монетний двір відповідно до затверджених гіпсових моделей монет виготовляє пробний карбувальний інструмент і відповідно до плану-графіка, плану-графіка сувенірної продукції виготовляє та передає до

Центрального сховища чотири зразки нумізматичної продукції, інвестиційної монети, обігової пам'ятної монети та сувенірної продукції (далі – зразки монети) з оригінального металу.

Передавання зразків монет оформляється накладною відповідно до встановленого порядку за їх номінальною вартістю.

2. Зміна підпису Голови Національного банку та року виготовлення сувенірної продукції не потребує зміни дизайну та нового затвердження ескізів (дизайну), гіпсових моделей і зразків сувенірної продукції.

3. Національний банк, у разі необхідності має право збільшити кількість зразків монет на підставі розпорядчого акту Національного банку за підписом заступника Голови Національного банку.

Національний банк не враховує у запланованому тиражі виготовлену кількість зразків монет.

Банкотно-монетний двір за погодженням з Департаментом виготовляє зразки монет без виготовлення та затвердження гіпсових моделей.

4. Чотири зразки монети на двох картонних ярликах по дві на кожному ярлику (крім монет великих типів), що передаються до Центрального сховища, оформляються таким чином:

1) зразки монет в капсулах мають бути закріплені на картонних ярликах аверсом і реверсом догори, капсули прошиті з обох боків шнуром, кінці якого пропущено через картонний ярлик. Кінці шнура однієї капсули приклеюються до зворотного боку картонного ярлика за допомогою паперової облатки;

2) на лицьовому боці картонного ярлика зазначаються такі реквізити:
напис (угорі справа) “Зразок затверджується”, посада особи, яка його затверджує, місце для підпису, дата;

написи (посередині) “Банкотно-монетний двір Національного банку України”, “Зразок пам'ятної монети / сувенірної продукції” (повна назва монети / сувенірної продукції), технічні умови;

діаметр монети (або інший розмір);

номінал монети;

метал;

загальна маса монети в грамах (для монет із недорогоцінних металів);

маса дорогоцінного металу в чистоті в грамах (для монет та сувенірної продукції із дорогоцінних металів);

гурт монети;

категорія якості карбування монети;

тираж монет, шт.

напис (унизу справа) “Генеральний директор Банкотно-монетного двору”, його підпис, дата.

5. Департамент, Центральне сховище оприбутковують отримані зразки на позабалансовий рахунок:

1) за номінальною вартістю – зразки монет, що містить монети або банкноти;

2) за умовною оцінкою – зразки монет (сувенірної продукції), які не містить монети або банкноти національної валюти України та не виконує функції засобу платежу національної валюти України.

6. Зразки монет, під час їх затвердження передаються між зазначеними підрозділами Національного банку згідно з розпорядчим актом Національного банку з оформленням видаткового позабалансового ордера та описом цінностей у національній валюті України, що перевозяться (далі – опис цінностей).

7. Зразки монет на період затвердження перебувають у підзвіті відповідальній особи Департаменту.

8. Департамент забезпечує розгляд представлених зразків монет за участю відповідальних працівників Управління, головного технолога, начальника відповідного цеху Монетного двору, скульпторів – виконавців гіпсових моделей цих монет, а за потреби – авторів ескізів монет.

9. Департамент оформлює протокол результатів розгляду зразків монет, у якому має бути надана оцінка їх відповідності затвердженим ескізам і гіпсовим моделям, а також визначена відповідність якості їх виготовлення запланованій.

У протоколі обов'язково зазначається інформація про затвердження чи незатвердження зразка монети.

10. Протокол складається в паперовій формі у двох примірниках, або у електронній формі, і засвідчується підписами:

1) від Національного банку:
директора (заступника директора) Департаменту;
начальника (заступника начальника) Управління нумізматичної продукції та касових операцій;
начальника (заступника начальника) відділу організації виготовлення та маркетингу нумізматичної продукції;

2) від Банкотно-монетного двору:
директора (заступника директора) Монетного двору;
головного технолога – начальника технологічного відділу Монетного двору;
начальника відповідного цеху продукції Монетного двору.
Два примірники картонних ярликів і протокол підписуються заступником Голови Національного банку.

11. Після затвердження зразків монет кінці шнура другої капсули приклеюються до зворотного боку картонного ярлика за допомогою паперової облатки. Затверджені зразки монет передаються до Центрального сховища.

Один картонний ярлик із зразками монет залишається в Центральному сховищі, а другий – передається до Банкотно-монетного двору.

12. Зразки монет, що не були затверджені, повертаються до Банкотно-монетного двору з переліком усіх зауважень і визначенням строку подання нових зразків монет на розгляд осіб, які зазначені в пункті 8 глави 5 цієї Інструкції.

13. Перевезення зразків монет (у разі потреби) здійснює підрозділ перевезення цінностей Центрального сховища, з урахуванням визначених строків:

1) від Банкотно-монетного двору до Центрального сховища та у зворотному напрямку відповідно до Графіка відвантаження продукції Банкотно-монетного двору до Центрального сховища;

2) від Департаменту та у зворотному напрямку згідно Плану перевезення готівки.

14. Банкотно-монетний двір має право передавати для затвердження Національним банком зразки монет та повертати їх після розгляду без передавання/отримання до/від Центрального сховища та Операційного департаменту, здійснюючи відображення руху зразків в журналі руху зразків Банкотно-монетного двору відповідного цеху, форма якого зазначена в додатку 6 до цієї Інструкції. Один картонний ярлик із двома затвердженими зразками монет зберігається на Банкотно-монетному дворі, а другий – зберігається у Центральному сховищі.

15. Затверджені зразки монет після закінчення карбування всього тиражу залишаються на Банкотно-монетному дворі із збереженням у центральній коморі цінностей Монетного двору та в Центральному сховищі для постійного зберігання.

16. Банкотно-монетний двір після виконання заходів передбачених пунктом 7 глави 3 цієї Інструкції:

1) виготовляє зразки пам'ятних, сувенірних банкнот – підписні друкарські аркуші;

2) погоджує підписні друкарські аркуші з Департаментом та заступником Голови Національного банку шляхом накладання підписів на підписному друкарському аркуші;

3) затверджує підписні друкарські аркуші у Голови Національного банку;

4) зберігає затверджені підписні друкарські аркуші.

6. Порядок випуску пам'ятних та інвестиційних монет в обіг, випуску сувенірної продукції

1. Банкотно-монетний двір відповідно до затверджених зразків монет, підписних друкарських аркушів у обсягах та у терміни визначені планом-графіком і планом-графіком сувенірної продукції здійснює виготовлення інвестиційних монет, обігових пам'ятних монет та нумізматичної продукції і передає їх в установленому порядку до Центрального сховища.

2. Банкотно-монетний двір організовує замовлення (виготовлення):

1) сертифікатів до пам'ятних монет та сувенірної продукції з дорогоцінних металів, супутньої продукції на підставі затвердженого плану випуску в обсягах та відповідно до дизайну, текстів доведених Департаментом;

2) супутньої продукції на замовлення Департаменту.

Банкотно-монетний двір протягом п'яти робочих днів від дати затвердження зразків монет здійснює їх фотографування та передає фотографії в електронному вигляді Департаменту для розміщення на відповідній сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку та використання в рекламних заходах.

3. Національний банк здійснює випуск в обіг пам'ятних та інвестиційних монет, пам'ятних банкнот як засобу платежу (для інвестиційних монет – нового дизайну) на підставі рішення Правління Національного банку про введення в обіг пам'ятних та інвестиційних монет, пам'ятних банкнот.

4. Національний банк не менше ніж за три дні до дати випуску пам'ятних та інвестиційних монет, пам'ятних банкнот в обіг оприлюднює офіційне повідомлення про введення в обіг монет для оприлюднення в засобах масової інформації та розміщення на відповідній сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

5 Національний банк випускає сувенірну продукцію, як у сувенірному пакуванні так і без нього, що включає у себе:

1) продукцію, що не має номінальної вартості та не виконує функції засобу платежу:

банкноти, що були виготовлені але не введені в обіг;

недійсні банкноти та монети;

нерозрізані аркуші недійсних банкнот;

сувенірні банкноти;

пам'ятні медалі;

сувенірні срібні гривні;

сувенірні вироби, з дорогоцінних металів які імітують банкноти;

2) продукцію, що має номінальну вартість та виконує функції засобу платежу:

нерозрізані аркуші банкнот, які не вилучаються з обігу, та пам'ятних банкнот;

набори (вироби), що містять банкноти національної валюти, які не вилучаються з обігу, пам'ятні банкноти, інвестиційні, пам'ятні монети, обігові та розмінні монети;

3) вироби, що поєднують в своєму складі продукцію, що не має номінальної вартості та не виконує функції засобу платежу, та продукцію, що має номінальну вартість та виконує функції засобу платежу.

7. Розподіл тиражів інвестиційних монет, нумізматичної і супутньої продукції

1. Банкотно-монетний двір (Державна скарбниця України) передає до Центрального сховища інвестиційні монети, нумізматичну і супутню продукцію в упаковці, що відповідає вимогам установлених технічних умов, у строки, передбачені планом-графіком та планом-графіком сувенірної продукції.

2. Центральне сховище обліковує інвестиційні монети, нумізматичну і супутню продукцію, отриману від Банкотно-монетного двору (Державної скарбниці України), відповідно до розпорядчих актів Національного банку з бухгалтерського обліку операцій з банкнотами, монетами та сувенірною і супутньою продукцією в системі Національного банку.

Пам'ятні монети, пам'ятні банкноти, сувенірна продукція, яка містить монети або банкноти національної валюти України, обліковуються за індексами, номіналами та кодами монет і банкнот.

3. Розподіл тиражу інвестиційних монет, нумізматичної і супутньої продукції, здійснюється згідно з розпорядчим актом Національного банку, проект якого готує Департамент, за підписом заступника Голови Національного банку, з урахуванням розпорядчого акта Національного банку щодо затвердження розмірів партій нумізматичної продукції для розподілу між каналами продажу.

4. Операційний департамент в разі виникнення додаткової потреби в інвестиційних монетах та нумізматичній і супутній продукції або за наявності їх надлишку надсилає Департаменту заявки за підписом керівника або його заступника, у яких зазначаються найменування, кількість і вид металу.

Департамент аналізує цю інформацію та готує проект розпорядчого акту Національного банку про видачу або перерозподіл інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції за підписом керівника Департаменту.”.

12. У главі 8 :

1) пункти 8.1,8.2 викласти в такій редакції:

“8.1. Видача пам’ятних та інвестиційних монет, які мають гривневий номінал, сувенірної продукції, яка містить монети або банкноти національної валюти України, здійснюється згідно з розпорядчими актами Національного банку за описом цінностей, видатковим позабалансовим ордером у Центральному сховищі та видатковим ордером в Операційному департаменті та Департаменті.

Разом із зазначеними документами в абзаці першому пункту 8.1 глави 8 цієї Інструкції оформляється накладна на відпуск цінностей у системі Національного банку України (додаток 7) на їх вартість. Один примірник накладної видається інкасаторам для передавання отримувачеві, інший передається працівнику служби бухгалтерського обліку.

Видача сувенірної продукції, що не має гривневого номіналу та не виконує функції засобу платежу, здійснюється згідно з розпорядчим актом Національного банку, за підписом керівника Департаменту, за накладною на відпуск цінностей у системі Національного банку України, яка складається із зазначенням їх вартості і на якій матеріально відповідальні особи (інші відповідальні особи за місцями зберігання цінностей) та інкасатори ставлять підписи про передавання цінностей. Два примірники накладної на відпуск цінностей у системі Національного банку України видаються інкасаторам, один примірник накладної передається працівнику служби бухгалтерського обліку Центрального сховища, Департаменту, Операційного департаменту.

8.2. Матеріально відповідальні особи (інші відповідальні особи) приймають доставлені інкасаторами інвестиційні монети та нумізматичну продукцію з перевіркою правильності їх пакування і формування.”;

2) пункт 8.3 доповнити словами “, інший примірник передається працівнику служби бухгалтерського обліку Центрального сховища, Департаменту, Операційного департаменту”;

3) пункт 8.4 викласти в такій редакції:

“8.4. Зарахування інвестиційних монет та нумізматичної продукції, що містить монети або банкноти національної валюти України здійснюється до запасів готівки.”.

13. У главі 9:

1) назву глави 9 викласти в такій редакції:

“9. Порядок реалізації та купівлі інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції Національним банком”;

2) в пункті 1 слова “пам’ятних монет та сувенірної” замінити словами “нумізматичної та супутньої”;

3) пункт 2 викласти в такій редакції:

“2. Національний банк відповідно до Правил реалізації нумізматичної продукції Національного банку України засобами вебсайту, затверджених постановою Правління Національного банку від 16 листопада 2020 року № 146 (зі змінами), (далі – Постанова № 146) здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції фізичним особам через приймання замовлень у режимі реального часу через офіційне Інтернет-представництво Національного банку або інший веб-сайт та функціональний сервіс Національного банку в мережі Інтернет (далі – інтернет-магазин).”;

4) пункти 3–5 виключити.

У зв'язку з цим пункти 6–32 вважати пунктами 3–29;

5) в пункті 3 слова “пам'ятних монет та сувенірної” замінити словом “нумізматичної”;

6) абзац п'ятий пункту 4 викласти в такій редакції:

“Банк України зазначає у зверненні інформацію про можливу структуру клієнтської бази та шляхи її обслуговування, перелік рекламних заходів щодо популяризації сучасної нумізматики України, перспективи формування регіональної дилерської мережі з продажу нумізматичної продукції, а також щодо організації аукціонів.”;

7) пункт 6 викласти в такій редакції:

“6. Національний банк за результатами розгляду звернень визначає банки України, яким надає статус дистриб'юторів (далі – перелік дистриб'юторів), і розмір партії нумізматичної продукції для кожного з цих дистриб'юторів.

Національний банк доводить інформацію про затвердження переліку дистриб'юторів і розмірів партії нумізматичної продукції до відома банків України яким надано статус дистриб'ютора.”;

8) в абзаці другому пункту 7 слова “пам'ятних монет та сувенірної” замінити словом “нумізматичної”;

9) пункти 8, 9, 11–13 викласти в такій редакції:

“8. Національний банк за потреби забезпечення нумізматичною продукцією органів державної влади та інших установ у зв'язку з проведенням ними заходів відповідно до тематики нумізматичної продукції має право зменшувати дистриб'юторам затверджені їм розміри партій нумізматичної продукції та здійснювати реалізацію дистриб'юторам окремих найменувань нумізматичної продукції з урахуванням визначених обсягів їх реалізації державним органам та іншим установам.

Національний банк має право реалізовувати нумізматичну та супутню продукцію органам державної влади та інших державних установ на підставі

гарантійного листа, у якому зазначається строк оплати отриманої нумізматичної, супутньої продукції.

Національний банк у разі реалізації нумізматичної та супутньої продукції на підставі гарантійного листа здійснює видачу органам державної влади та іншим державним установам цієї продукції на підставі довіреності та акта про здавання-приймання цінностей з наданням рахунку для оплати вартості цієї продукції та накладної на відпуск цінностей (у разі вимоги).

9. Національний банк має право здійснювати реалізацію нумізматичної та супутньої продукції юридичним і фізичним особам через проведення аукціонів на базі товарних бірж шляхом укладання договорів, підписання регламенту проведення аукціону та визначати кількість, початкові ціни, обсяги партії на аукціоні (лоти) нумізматичної, супутньої продукції, дату проведення аукціону.”;

“11. Уповноважені банки України здійснюють операції з інвестиційними монетами в порядку, визначеному Положенням про здійснення операцій із валютними цінностями, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами), (далі – Положення № 2).

12. Національний банк має право приймати оплату вартості інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції від фізичних осіб з використанням електронних платіжних засобів через платіжні пристрої з оформленням квитанції платіжного терміналу відповідно до вимог Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 липня 2022 року № 164 (зі змінами) та Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 25 вересня 2018 року № 103 (зі змінами), (далі – Інструкція № 103).

13. Національний банк зобов'язаний надати клієнту квитанцію на реалізовані інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію (додаток 8) у паперовому вигляді або електронному вигляді через електронну пошту клієнта (за наявності технічної можливості).

Клієнт перед здійсненням купівлі інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції обирає шлях отримання квитанції на реалізовані інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію та необхідність зазначення даних, які його ідентифікують.”;

10) главу після пункту 13 доповнити новим пунктом 14 такого змісту:

“14. Банки України здійснюють реалізацію клієнтам нумізматичної продукції з недорогоцінних металів з оформленням квитанції на реалізовану нумізматичну продукцію з недорогоцінних металів (додаток 9).

Банки України в разі реалізації клієнтам інвестиційних монет, нумізматичної продукції з дорогоцінних металів оформляють касові документи в порядку, визначеному Положенням № 2.”.

У зв'язку з цим пункти 14–29 уважати відповідно пунктами 15–30.

11) у пункті 15:

абзац другий викласти в такій редакції:

“Працівник служби бухгалтерського обліку після закінчення операційного часу на реалізовані за готівку інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію на підставі реєстру квитанцій на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну і супутню продукцію оформляє такі документи:”;

в підпункті 3 слова “меморіальний ордер” замінити словами “платіжну інструкцію”;

12) пункти 16, 17, 19, 20, 22, 23 викласти в такій редакції:

“16. Касир Національного банку після закінчення операційного дня здає перші примірники квитанцій, один примірник реєстру квитанцій на реалізовані пам'ятні, інвестиційні монети, сувенірну та супутню продукцію разом із залишками готівки та довідкою про рух готівки матеріально відповідальним особам під підпис у книзі обліку прийнятої і виданої готівки та цінностей.

17. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції за безготівковим розрахунком на підставі заявки, у якій зазначається перелік інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції за найменуваннями, видом металу та їх кількістю.

Національний банк розглядає заявку і, ураховуючи фактичну наявність інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції, надає рахунок для здійснення попередньої оплати їх повної вартості.”;

“19. Національний банк здійснює видачу інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції, які повністю відповідають установленим критеріям під час випуску інвестиційних монет, нумізматичної продукції зазначених в тексті офіційного повідомлення та описам, що наведені на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку, і не набули ознак пошкоджень (далі – інвестиційні монети, нумізматична та супутня продукція в належному стані), після надходження попередньої оплати їх повної вартості на рахунок Національного банку.

Національний банк у разі зміни цін на інвестиційні монети, нумізматичну та супутньої продукцію, вартість яких уже сплачена клієнтами до дати їх зміни (кошти отримані на рахунок Національного банку), здійснює видачу інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції за цінами, зазначеними в рахунку, що виданий Національним банком.

Національний банк здійснює документальне оформлення видачі інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції:

1) банкам України відповідно до вимог Інструкції № 103, Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 31

березня 2017 року № 29 (зі змінами) з оформленням накладної на відпуск цінностей (додаток 11);

2) органам державної влади, державним установам та іншим юридичним особам відповідно до вимог пункту 8 глави 9 цієї Інструкції з оформленням акта про здавання-приймання цінностей, накладної на відпуск цінностей (у разі вимоги).

20. Національний банк має право видавати на реалізацію без попередньої оплати нумізматичну та супутню продукцію в належному стані банкам України або їх відокремленим підрозділам, іншим організаціям та установам.

Національний банк на підставі укладеного договору та за наявності забезпечення, яке гарантує оплату повної вартості реалізованої нумізматичної та супутньої продукції, повернення залишків нереалізованої нумізматичної та супутньої продукції в належному стані та в кількості, що залишилася після їх реалізації (за винятком банків України), видає банкам України або їх відокремленим підрозділам, іншим організаціям та установам на реалізацію без попередньої оплати нумізматичну та супутню продукцію.”;

“22. Національний банк відповідно до умов договору на реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції без попередньої оплати банкам України або їх відокремленим підрозділам, іншим організаціям та установам на строк їх реалізації, приймає звіти, контролює щомісячні розрахунки за реалізовани інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію, а також повернення нереалізованих інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції.

Національний банк здійснює видачу інвестиційних монет, нумізматичної продукції, що мають гривневий номінал, банкам України або їх відокремленим підрозділам, іншим організаціям та установам за видатковим касовим ордером на підставі таких документів:

1) укладеного договору на реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції без попередньої оплати;

2) довіреності;

3) акта про здавання-приймання цінностей.

Національний банк здійснює звірку звітів та залишків нереалізованих інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції на підставі отриманих від банків України або їх відокремлених підрозділів, інших організацій та установ щомісячних звітів та проведених розрахунків за реалізовані монети, сувенірну та супутню продукцію.

23. Національний банк у разі зміни роздрібних цін на нумізматичну продукцію з недорогоцінних металів та супутню продукцію повідомляє про це банки України або їх відокремлені підрозділи, інші організації та установи, які

отримали нумізматичну та супутню продукцію для реалізації без попередньої оплати.

Банки України або їх відокремлені підрозділи на дату зміни роздрібних цін складають акт про залишки нереалізованої нумізматичної та супутньої продукції (до акта не включається нумізматична та супутня продукція, вартість якої на дату його складання сплачена клієнтами).”;

13) в пункті 24 слова “реалізуються пам'ятні монети та сувенірна” замінити словом “реалізується нумізматична”;

14) пункт 25 викласти в такій редакції:

“25. Національний банк має право видавати під звіт відповідальній особі нумізматичну та супутню продукцію для експонування або продажу на спеціалізованих виставках, ярмарках, конференціях, проведення представницьких заходів на строк проведення відповідних заходів із забезпеченням належних умов зберігання нумізматичної та супутньої продукції і коштів від їх продажу.”;

15) главу після пункту 25 доповнити новим пунктом 26 такого змісту:

“26. Національний банк має право передавати для експонування нумізматичну та супутню продукцію до музеїв, інших організацій та установ (на постійно діючих експозиціях Національного банку), з якими укладаються договори.”.

У зв'язку з цим пункт 26–30 уважати відповідно пунктами 27–31;

16) пункт 27, 28, 30 викласти в такій редакції:

“27. Національний банк здійснює видачу нумізматичної та супутньої продукції відповідальній особі з оформленням:

1) акта про здавання-приймання цінностей;

2) відомості виданої під звіт пам'ятних, інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції;

3) видаткового касового ордера – на суму номінальної вартості нумізматичної продукції виданої під звіт;

4) видаткового позабалансового ордера – на суму номінальної вартості монет карбованцевого номіналу виданих під звіт;

5) платіжної інструкції – на суму вартості виготовлення нумізматичної та супутньої продукції виданої під звіт.

Національний банк протягом 10 робочих днів після проведення заходу складає акт або звіт про використання за призначенням виданої нумізматичної та супутньої продукції, який є підставою для повернення нумізматичної та супутньої продукції, коштів від продажу та відображення їх в обліку.

28. Національний банк під час повернення нумізматичної та супутньої продукції (як невикористаних за призначенням) перевіряє залишки цієї нумізматичної та супутньої продукції за кількістю, їх належний стан та оформлює:

1) акт про приймання-здавання цінностей;

2) відомість повернутих з підзвіту пам'ятних, інвестиційних монет, сувенірної та супутньої продукції;

3) прибутковий касовий ордер – на монети, які мають гривневий номінал, сувенірну продукцію, яка містить монети або банкноти національної валюти України;

4) прибутковий позабалансовий ордер – на монети карбованцевого номіналу;

5) платіжну інструкцію – на суму вартості виготовлення сувенірної продукції, яка не містить монет або банкнот національної валюти України, та супутню продукцію.

Національний банк у разі виявлення недостачі коштів від продажу нумізматичної та супутньої продукції або неналежного стану нумізматичної та супутньої продукції та, якщо немає документів про їх використання за призначенням, відшкодовує суми недостач коштів та цінностей за рахунок відповідальної особи в порядку, передбаченому законодавством про працю.”;

“30. Національний банк купує у фізичних осіб інвестиційні монети відповідно до категорії їх стану (додаток 1) у належному та прийнятному стані, пошкоджені інвестиційні монети в порядку, установленому Інструкцією про порядок виконання операцій з купівлі інвестиційних монет України в населення, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 21 травня 2003 року № 206, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 03 червня 2003 року за № 425/7746 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 01 квітня 2015 року № 209) (зі змінами), (далі – Інструкція № 206) та цією Інструкцією.”;

17) пункт 31 виключити;

14. Глави 10, 11 викласти в такій редакції:

“10. Операції з пошкодженими інвестиційними монетами, нумізматичною, супутньою продукцією

1. Операційний департамент, Департамент, в сховищах якого зберігаються цінності, розпорядчим актом Національного банку за підписом керівника (за функціональним розподілом) цього підрозділу створює комісію для роботи з пошкодженими інвестиційними монетами, нумізматичною, супутньою продукцією (далі – комісія для роботи з пошкодженою продукцією). У

Центральному сховищі перевірки стану зовнішнього вигляду інвестиційних монет, нумізматичної, супутньої продукції проводяться бригадою касових працівників відділу оброблення готівки та експертизи цінностей, кількість та склад яких визначається розпорядчим актом Національного банку за підписом керівника Центрального сховища (далі – бригада касових працівників).

Комісія для роботи з пошкодженою продукцією/бригада касових працівників проводить перевірку зовнішнього вигляду інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції шляхом візуального контролю та з урахуванням Категорії якості карбування пам'ятних та інвестиційних монет (додаток 2), Категорії стану інвестиційних монет України (додаток 1).

Комісія для роботи з пошкодженою продукцією/бригада касових працівників у разі виявлення у сховищах відповідного підрозділу пошкодженої [зі зміною кольору поверхні, плямами, корозією, ознаками механічної дії (отвори, надломи, подряпини, згинами)] або які вважаються такими що мають дефект виробника нумізматичної, супутньої продукції та інвестиційних монет складає акт про встановлення інвестиційних монет, нумізматичної, супутньої продукції з ознаками пошкодження/дефектами виробника (далі – акт) (додаток 12). В акті зазначаються вид пошкоджень і ймовірні причини їх виникнення.

Центральне сховище, у разі виявлення пошкодженої або які вважаються такими що мають дефект виробника нумізматичної, супутньої продукції та інвестиційних монет, зарезервованих для продажу в інтернет-магазині, надсилає акт до Департаменту для підготовки розпорядчого акту Національного банку про вкладення нумізматичної продукції із запасів готівки інтернет магазину до резервних фондів.

Центральне сховище згідно з актом переміщує пошкоджені пам'ятні, інвестиційні монети, пам'ятні банкноти, сувенірну продукцію яка містить монети або банкноти національної валюти України з резервних фондів до запасів готівки з подальшим перенесенням їх до пошкоджених інвестиційних монет, нумізматичної продукції.

На підставі акта оформляється прибутково-видатковий ордер Операційним департаментом, Департаментом, а Центральним сховищем – видатковий позабалансовий та прибутковий ордер.

2. Операційний департамент, Департамент відправляють пошкоджені пам'ятні монети з дорогоцінних металів (без супутньої продукції), пам'ятні монети з недорогоцінних металів, пам'ятні банкноти, інвестиційні монети та сувенірну продукцію до Центрального сховища.

Відправлення пошкоджених інвестиційних монет та нумізматичної продукції здійснюється разом із двома примірниками актів.

3. Центральне сховище із запасів готівки передає до Банкотно-монетного двору пошкоджені пам'ятні та інвестиційні монети, сувенірну продукцію (крім сувенірних банкнот) для дослідження та усунення пошкоджень, виявлених під час дії гарантійного строку. Гарантійний строк зберігання монет, пам'ятних

банкнот в упаковці виробника становить 12 місяців з дня кінцевого відвантаження готової продукції до Центрального сховища. Банкотно-монетний двір, у разі неможливості усунення пошкоджень, здійснює заміну пам'ятних та інвестиційних монет, сувенірної продукції або відшкодовує Центральному сховищу її вартість та знищує цю продукцію в порядку установленому розпорядчими актами Національного банку.

4. Центральне сховище забезпечує окреме сортування та вкладання в контейнер, брезентовий мішок зі спеціальною відміткою виявлених пошкоджених пам'ятних та сувенірних банкнот з метою подальшого їх передавання для перевірки представниками Банкотно-монетного двору, Центрального сховища і Департаменту.

Банкотно-монетний двір для встановлення причин пошкоджень пам'ятних, сувенірних банкнот, згідно з розпорядчим актом Національного банку, призначає склад комісії із залученням (за необхідністю) працівників Департаменту, Операційного департаменту та Центрального сховища.

Комісія по встановленню причин пошкодження пам'ятних, сувенірних банкнот складає акт про причини пошкоджень пам'ятних, сувенірних банкнот (додаток 13).

Банкотно-монетний двір відшкодовує Центральному сховищу вартість пам'ятних, сувенірних банкнот пошкодження на яких виникли внаслідок дефекту виробника, неякісної упаковки, яка може призвести до механічних пошкоджень (змяття/надривів тощо).

Центральне сховище знищує пошкоджені пам'ятні, сувенірні банкноти на підставі відповідного рішення Правління Національного.

5. Пошкоджені інвестиційні монети та нумізматична продукція з дорогоцінних металів, виявлені після завершення їх гарантійного строку на підставі відповідного рішення Правління Національного банку передаються Центральним сховищем із запасів готівки до Державної скарбниці для знищення в установленому порядку шляхом подальшої переробки в банківські метали з відшкодуванням Центральному сховищу їх вартості відповідно до розпорядчих актів Національного банку з питань бухгалтерського обліку операцій Національного банку з дорогоцінними металами.

Пошкоджені пам'ятні монети та сувенірна продукція з недорогоцінних металів, виявлені після завершення їх гарантійного строку, знищуються Центральним сховищем на підставі відповідного рішення Правління Національного банку.

Пошкоджені пам'ятні, сувенірні банкноти, виявлені після завершення їх гарантійного строку, на підставі окремого розпорядчого акта Правління Національного банку знищуються Центральним сховищем в порядку визначеному у розпорядчому акті Національного банку для знищення непридатних банкнот.

6. Центральне сховище, Операційний департамент та Департамент передають супутню продукцію, що відповідає встановленим критеріям, до

Банкотно-монетного двору для повторного використання з відшкодуванням Центральному сховищу та цим підрозділам її вартості.

7. Комісія для роботи з пошкодженою продукцією в Департаменті та Операційному департаменті, а у Центральному сховищі комісія, створена розпорядженням за підписом керівника Центрального сховища, у разі виявлення пошкодженої супутньої продукції, здійснює знищення пошкодженої супутньої продукції шляхом її руйнування із неможливістю відновлення первісного вигляду.

За результатами знищення складається акт про знищення пошкодженої супутньої продукції (додаток 14), який підписується усіма членами комісії, які здійснювали знищення, та затверджується директором відповідного підрозділу або його заступником.

Акт про знищення пошкодженої супутньої продукції реєструється відповідно до вимог розпорядчого акта Національного банку з питань з організації документування управлінської інформації в Національному банку, та є підставою для відображення в бухгалтерському обліку.

Видача для знищення пошкодженої супутньої продукції комісії здійснюється на підставі розпорядження директора (заступника директора) Департаменту, Операційного департаменту, Центрального сховища.

11. Реалізація інвестиційних монет та нумізматичної та супутньої продукції на зовнішньому ринку

1. Національний банк реалізує інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію на зовнішньому ринку (за межами України) через юридичних осіб – нерезидентів, з якими укладаються відповідні договори за рішенням Правління Національного банку, у якому обов'язково має бути передбачено умови реалізації інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції та порядок розрахунку цін що мають бути не меншими, ніж роздрібні ціни Національного банку, з урахуванням офіційного курсу гривні до іноземних валют, встановленого Національним банком на день складання розрахунку цін із заокругленням до цілого.

2. Департамент готує розпорядчий акт Національного банку про реалізацію та відправлення інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції, яке засвідчується підписом заступника Голови Національного банку.

3. Центральне сховище або Державна скарбниця України здійснює відправлення інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції після надходження на рахунок Національного банку коштів за інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію на умовах, зазначених у договорі, з оформленням документів, передбачених законодавством України.

4. Національний банк розраховує ціни продажу інвестиційних монет, ціни реалізації нумізматичної та супутньої продукції для експонування та/або продажу на спеціалізованих виставках, ярмарках, конференціях, проведення представницьких заходів на зовнішньому ринку (за межами України) у валюті країни–організатора заходу.”.

15. У додатках до Інструкції:

1) Інструкцію доповнити новим додатком 1 такого змісту:

“Додаток 1
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і
реалізації пам’ятних та
інвестиційних монет України,
сувенірної продукції
(підпункт 4 пункту 1.2 глави 1)

Категорії стану інвестиційних монет України

1. Належний стан – інвестиційні монети, що відповідають критеріям, визначеним Національним банком України під час їх випуску в тексті офіційного повідомлення про введення в обіг інвестиційних монет та оприлюдненим на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку а саме технічні характеристики яких (маса, діаметр, товщина гурта) перебувають у межах допустимих стандартизованих значень, не мають відхилень у деталях художнього оформлення, не зазнали механічної дії (отвори, надломи, подряпини тощо), деформації, впливу вогню, високоактивних речовин і середовищ, а також не мають ознак, що погіршують їх зовнішній вигляд.

2. Прийнятний стан – інвестиційні монети, технічні характеристики яких (маса, діаметр, товщина гурта) перебувають у межах допустимих стандартизованих значень, не мають відхилень у деталях художнього оформлення, не зазнали механічної дії (отвори, надломи, подряпини тощо), деформації, впливу вогню, високоактивних речовин і середовищ, але в процесі обігу (за візуальним визначенням) набули ознак, що погіршують їх зовнішній вигляд (плями, забруднення, відбитки).

3. Пошкоджені – інвестиційні монети, що мають ознаки пошкодження [деформація, забруднення, вплив вогню, високоактивних речовин і середовищ, корозія, ознаки механічної дії (отвори, надломи, подряпини)].”.

У зв’язку з цим додатки 1–8 уважати відповідно додатками 2–9;

у тексті Інструкції посилання на додатки 1–8 замінити відповідно посиланнями на додатки 2–9;

2) відмітку до додатка 2 викласти в такій редакції:

“Додаток 2
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг
і реалізації пам’ятних та інвестиційних
монет України, сувенірної продукції
(підпункт 5 пункту 1.2 глави 1)”;

3) Інструкцію після додатка 2 доповнити новим додатком 3 такого змісту:

“Додаток 3
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг
і реалізації пам’ятних та
інвестиційних
монет України, сувенірної
продукції
(пункт 6 глави 2)

План випуску

I. Пам’ятні монети – перелік найменувань пам’ятних монет на наступний рік із визначенням номіналів, металів, маси дорогоцінного металу в чистоті, категорії якості карбування, діаметрів, тиражів і строків введення їх в обіг.

II. Пам’ятні банкноти – перелік найменувань пам’ятних банкнот на наступний рік із визначенням номіналів, тиражів, строків введення їх в обіг;

III. Інвестиційні монети – перелік типів інвестиційних монет на наступний рік із визначенням тиражів.

IV. Сувенірна продукція – перелік найменувань сувенірної продукції на наступний рік із визначенням тиражів.

V. Перехідний залишок нумізматичної продукції – перелік нумізматичної продукції попередніх років випуску, що виготовлятиметься в межах оголошених тиражів.

VI. Резерв нумізматичної продукції та інвестиційних монет – певна кількість нумізматичної продукції та інвестиційних монет, визначена за їх типами, характеристиками які виготовляються в разі потреби та на виконання відповідних указів Президента України, постанов Верховної Ради України, розпоряджень Кабінету Міністрів України тощо за рішенням Правління Національного банку додатково до плану випуску визначеним тиражем.

Пояснення до плану випуску

У плані випуску також зазначається найменування, номінал, метал, маса, діаметр, тираж, назва серії, строк уведення в обіг, категорія якості карбування обігових пам'ятних монет.”.

У зв'язку з цим додатки 3–9 уважати відповідно додатками 4–10.

У тексті Інструкції посилення на додатки 3–9 замінити відповідно посиленнями на додатки 4–10;

4) відмітку до додатка 4 викласти в такій редакції:

“Додаток 4
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і
реалізації
пам'ятних та інвестиційних монет
України, сувенірної продукції
(підпункт 1 пункту 7 глави 2)”;

5) відмітку до додатка 5 викласти в такій редакції:

“Додаток 5
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг
і реалізації пам'ятних та
інвестиційних монет України,
сувенірної продукції
(підпункт 1 пункту 7 глави 2)”;

6) відмітку до додатка 6 викласти в такій редакції:

“Додаток 6
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску
в обіг і реалізації пам'ятних
та інвестиційних монет України,
сувенірної продукції
(пункт 14 глави 5)”;

7) додаток 7 викласти в такій редакції:

“Додаток 7
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і
реалізації пам’ятних та
інвестиційних монет
України, сувенірної продукції
(у редакції постанови
Правління Національного банку
України

(пункт 8.1 глави 8)

Накладна № _____
на відпуск цінностей у системі Національного банку України

Дата _____
Відправник цінностей _____
Одержувач цінностей _____
Підстава _____
Через _____

(прізвище, ініціали)

Доручення № _____ від _____ 20 ____ р.

№ з/п	Код	Назва цінностей	Одиниця виміру	Кількість	Ціна (вартість виготовлення)	Сума
Усього:					X	

Усього на суму: _____
(словами)

Керівник підрозділу _____
(прізвище, ініціали) (підпис)

Відповідальний виконавець _____
(прізвище, ініціали) (підпис)

Видали:

Прийняли:

_____	_____	_____	_____
(прізвище, ініціали)	(підпис)	(прізвище, ініціали)	(підпис)
_____	_____	_____	_____
(прізвище, ініціали)	(підпис)	(прізвище, ініціали)	(підпис)

(прізвище, ініціали)	(підпис)	(прізвище, ініціали)	(підпис)
----------------------	----------	----------------------	----------

М. П.

Здали:

Прийняли:

(прізвище, ініціали)	(підпис)	(прізвище, ініціали)	(підпис)
(прізвище, ініціали)	(підпис)	(прізвище, ініціали)	(підпис)
(прізвище, ініціали)	(підпис)	(прізвище, ініціали)	(підпис)

М. П.

Пояснення
щодо заповнення накладної на відпуск цінностей у системі
Національного банку України

1. Реквізити “Видали”, “Прийняли” та “Здали”, заповнюються для супутньої продукції та сувенірної продукції, що не має гривневого номіналу та не є засобом платежу.”;

8) відмітку до додатка 8 викласти в такій редакції:

“Додаток 8
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг
і реалізації пам'ятних та
інвестиційних монет України,
сувенірної продукції
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
22 жовтня 2018 № 111)
(пункт 13 глави 9);”

9) Інструкцію після додатка 8 доповнити новим додатком 9 такого змісту:

“Додаток 9
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і реалізації
пам’ятних та інвестиційних монет України,
сувенірної продукції
(пункт 14 глави 9)

(найменування та місцезнаходження структурного підрозділу банку)

Квитанція № _____
на реалізовану нумізматичну продукцію з
недорогоцінних металів

(дата здійснення операцій)

Форма оплати: готівка / електронний платіжний засіб / безготівковий переказ коштів.

Клієнт_____
[прізвище, власне ім’я, по батькові / найменування юридичної особи, ідентифікаційний код в

Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

(далі – код за ЄДРПОУ)]

Видано через_____
[прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) уповноваженої особи, документ,

що посвідчує особу, його серія (за наявності), номер, ким виданий, дата видачі]

Продовження додатка 9

№ з/п	Код	Назва	Метал / матеріал	Номинал, грн	Кількість, од.	Номинальна вартість, грн	Ціна реалізації, грн без ПДВ	Сума реалізації, грн без ПДВ	Сума ПДВ	Сума реалізації з ПДВ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Усього	X	X			X			
		До сплати	X	X	X	X	X	X	X	

Загальна сума _____.
(словами)

Додаткові реквізити _____.
(реквізити, потрібні для проведення операції)

Надаю згоду на проведення операції без оформлення паперового примірника квитанції клієнта _____.
(особистий підпис клієнта)

Особистий підпис клієнта _____

_____ (особистий підпис працівника банку)

Місце для відбитка штампа

Пояснення

щодо заповнення квитанції на реалізовану нумізматичну продукцію з недорогоцінних металів

1. У реквізиті “Клієнт” код за ЄДРПОУ зазначається для юридичних осіб – резидентів України.
2. Реквізити “прізвище, власне ім’я, по батькові” та “Надаю згоду на проведення операції без оформлення паперового примірника квитанції клієнта” заповнюється в разі продажу фізичній особі.
3. Реквізит “Видано через” заповнюється в разі продажу юридичній особі.
4. Реквізит “Додаткові реквізити” заповнюється:
 - 1) в разі ідентифікації та верифікації особи відповідно до вимог законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
 - 2) під час здійснення операції за безготівкові кошти в гривні.
У цьому реквізиті відображається також й інша інформація, потрібна для здійснення операцій (банк визначає самостійно).
5. Реквізит “Особистий підпис клієнта” для електронного документа повинен містити електронний підпис особи, яка уповноважена діяти від імені юридичної особи. Електронний підпис застосовується відповідно до вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги” та Положення про використання електронного підпису та електронної печатки, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 грудня 2023 року № 172.
6. Реквізит “Особистий підпис працівника банку” для електронного документа повинен містити кваліфікований електронний підпис працівника банку.

Продовження додатка 9

7. Реквізит “Місце для відбитка штампа” не проставляється для другого примірника квитанції, оформленого банком у формі електронного документа.”.

У зв’язку з цим додатки 8-10 уважати відповідно додатками 9-11.

У тексті Інструкції посилання на додатки 8-10 змінити відповідно посиланнями на додатки 9-11;

10) відмітку до додатка 10 викласти в такій редакції:

“Додаток 10
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг
і реалізації пам'ятних та
інвестиційних
монет України, сувенірної
продукції
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
22 жовтня 2018 № 111)
(пункт 15 глави 9)”;

11) відмітку до додатка 11 викласти в такій редакції:

“Додаток 11
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і
реалізації
пам'ятних та інвестиційних монет
України, сувенірної продукції
(підпункт 1 пункту 19 глави 9)”;

12) Інструкцію доповнити трьома новими додатками 12–14 такого змісту:

“Додаток 12
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і реалізації
пам’ятних та інвестиційних монет
України, сувенірної продукції
(пункт 1 глави 10)

Акт
про встановлення інвестиційних монет, нумізматичної, супутньої продукції з ознаками
пошкодження/дефектами виробника.

від “___” _____ р.

Цей акт складено _____ про те, що _____ під час перевірки інвестиційних
(Національний банк (найменування відділу) (дата)

монет, нумізматичної, супутньої продукції, встановлено такі інвестиційні монети, нумізматичну, супутню продукцію
з ознаками пошкодження/дефектами виробника що наведені нижче:

№ з/П	Код	Назва	Номінал, грн.	Матеріал	Пошкодження/ дефект	Рік виготовлення	Кількість, шт.	Сума за номіналом , грн.
1								
2								
Усього:								

Висновок: зазначені інвестиційні монети, нумізматичну, супутню продукцію віднести до пошкоджених/з
дефектами виробника.

Продовження додатка 12

Голова комісії/старший бригади
касових працівників:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії/ бригада касових
працівників:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище);

Додаток 13
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і
реалізації
пам'ятних та інвестиційних
монет
України, сувенірної продукції
(пункт 4 глави 10)

_____ (Національний банк (найменування відділу))

Акт
про причини пошкоджень на пам'ятних, сувенірних банкнотах
від “___” _____ р.

Цей акт складено _____ про те, що
(Національний банк (найменування відділу))

_____ під час дослідження пам'ятних, сувенірних банкнот
(дата)
встановлено такі причини пошкоджень пам'ятні, сувенірних банкнот:

Код	Назва	Номінал	Кількість	Сума за номіналом	Причина пошкодження (дефект виробника/інше)

Висновок: зазначені монети, сувенірну продукцію віднести до пошкоджених/з дефектами виробника.

Члени комісії:

_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ініціали)

_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ініціали)
_____	_____	_____
(посада)	(підпис)	(прізвище, ініціали)

Додаток 14
до Інструкції про організацію
виготовлення, випуску в обіг і
реалізації
пам'ятних та інвестиційних монет
України, сувенірної продукції
(пункт 7 глави 10)

(Національний банк (найменування
відділу)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор уповноваженого
підрозділу/заступник

(підпис) (ініціали, прізвище)
“___” _____ 20__ року

Акт про знищення пошкодженої супутньої продукції

«___» _____ р.

№

Цей акт складений про те, що _____ р. комісією, яка створена
відповідно до розпорядження Національного банку України

(зазначити дату, номер та назву розпорядчого акту)

у складі: Голова комісії: _____; члени комісії: _____, проведено
знищення пошкодженої супутньої продукції шляхом поломки із неможливістю
відновлення первісного вигляду відповідно до вимог нормативно-правового акта
Національного банку з питань організації планування, виготовлення, випуску та
реалізації інвестиційних монет України, нумізматичної і супутньої продукції в
Національному банку України, у кількості:

№ з/п	Код	Назва	Кількість, шт.
1	2	3	4
1.			
2.			
Усього:			

Підстава: акти про встановлення пошкодженої або з дефектом виробника нумізматичної, супутньої продукції та інвестиційних монет від № .

Голова комісії:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії:

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)”.
